

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 15123

Tarih : 26.11.2025

10/3449

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Erkek egemen kapitalist sistem, kadınların çalışma yaşamından uzaklaştırılmasını ve ev içi işgücüne indirgenmesine neden olmaktadır. İş gücüne katılamayan kadınların sayısı, erkeklere kıyasla 2-3 kat daha fazladır. Her 100 kadından 39'u işsizdir ve her yeni yılda iş gücünden ayrılmak zorunda kalan kadınların sayısı artmaktadır. Çalışma alanlarında erkeklerle aynı ya da benzer işleri yapmalarına rağmen kadınlara daha düşük ücret verilmesi, güvencesiz ve esnek çalışma koşullarının dayatılması ve ev içi emeğin kadına yüklenmiş bir görev olarak görülmesi; kadın emeği üzerindeki baskının, ucuzlaştırmanın ve kadınların iş gücünden çekilmesinin başlıca nedenleridir. Ev içi bakım emeğinin görünmez kabul edilmesi ve tamamen kadınların omuzlarına yüklenmesi de verilerle sabittir.

Tüm bu nedenlerle, kadın emeği üzerindeki sömürünün ortadan kaldırılması ve kadınların iş gücüne katılımının artırılmasına yönelik politikaların tüm yönleriyle araştırılması amacıyla, Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Burcuğül ÇUBUK
İzmir Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de ekonomik krizin faturası en çok kadınlara kesilmektedir. Uzun çalışma saatleri, ucuz emek ve mobbing nedeniyle kadınlar iş gücünden çekilmek zorunda bırakılmaktadır. 2025’in son çeyrek verilerine göre işgücüne dahil olamayan kadın sayısı 21 milyon 190 bin iken, bu rakam erkeklerde 9 milyon 141 bindir. Kadınların iş gücünden zorla uzaklaştırılmasının bir diğer nedeni, ev içi emeğin sorumluluğunun bütünüyle kadına yüklenmesidir. Ev içi emeği karşılamak için iş gücünden ayrılan kadın sayısı 5 milyonu aşarken, bu rakam erkeklerde neredeyse yok denecek kadar azdır.

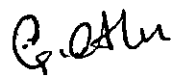
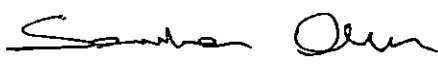
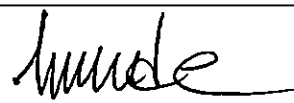
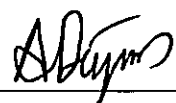
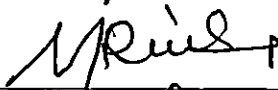
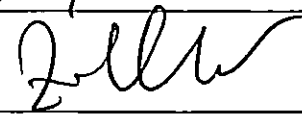
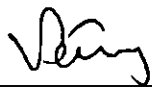
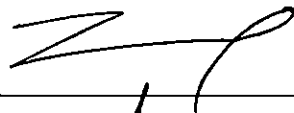
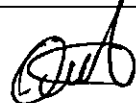
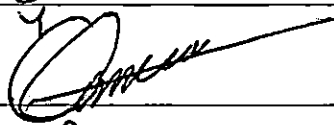
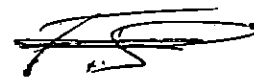
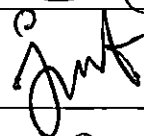
İşten çıkarmalarda kadınların daha fazla hedef alınması ve işe alımlarda ev ve aile sorularıyla kadınların daha az tercih edilir hâle gelmesi, erkek egemen sistemin kadınları iş gücünden itmesinin somut örnekleridir. DİSK Genel-İş’in 2025 Kadın Emeği Raporu’na göre her 10 kadından 4’ü sigortasız çalışmakta, çalışan kadınların üçte ikisi hizmet sektöründe istihdam edilmekte ve asgari ücret ile bu ücretin altında çalışanların büyük çoğunluğu kadınlardan oluşmaktadır.

En yakın örnek olarak, 8 Kasım’da Dilovası’nda çıkan yangında 6 kadın hayatını kaybetmiştir. Bu kadınların ikisi 55-65 yaş arasında, diğerleri ise 16-18 yaş aralığındaydı. Bu kadın işçiler düşük ücretlerle, uzun çalışma saatleriyle ve iş güvenliği olmayan koşullarda çalıştırılıyordu.

Kadınların ev içine zorunlu yönelimi ve iş gücünde yaşadıkları ekonomik ve politik sorunlar çözülmeden, kadınların çalışma hayatına katılımı olanaksızdır. ‘‘Aile Yılı’’ projesi kapsamında işgücünden çekilen kadın sayısının artması tesadüfi değildir. Kadınlara yönelik iş gücüne katılımı destekleyici projeler yerine, kadınları güvencesizliğe ve derin yoksulluğa iten politikalarla vazgeçilmelidir. Her 10 kadından yalnızca biri sendikalı olup, kadın emeğinin güvencesizliği somut verilerle kanıtlanmıştır.

OECD’nin son araştırmaları, kadınların işgücüne katılım oranlarında Türkiye’nin son sırada yer aldığını göstermektedir. Bu tablonun başlıca nedenleri ise düşük ücretler, ev içi bakım yükünün kadınların omzuna bırakılması, iş yerlerinde maruz kalınan mobbing ve taciz ile kadın istihdamını destekleyici politikaların yetersizliğidir.

Kreş, yaşlı bakım evi gibi hizmetlerin kamu tarafından karşılanması ve yerel yönetimlerin bu hizmetleri sağlayabilmesinin temin edilmesi gerekmektedir. Erkeklerle aynı veya benzer işleri yapan kadınların ücretleri eşitlenmeli ve denetlenmelidir. Kadınların işgücü istihdamına katılımını sağlamak için emeğin üzerindeki güvencesizlik kaldırılmalı, kadın emeğine yönelik çoklu sömürünün tüm boyutları araştırılmalı ve bu amaçla Meclis araştırması yapılmalıdır.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	